

PARAMARIBO.

NEDERLANDEN.

VERVOLG der BRIEF VAN DE POTTER, geplaatst in de *Arnhemse Couranten*, van 4 en 9 December 1830.

Au profit des blessés. — Lettre à mes concitoyens. Par Louis de Potter. Bruxelles Ode et Wadon 1830.

Uit den opstand van Brussel is eenig goeds ontsproten; dit schijnt ontegenzeggelijk: en dat goede, vleijen mijne vrienden zich, te zullen behouden met verdragen, welke zij ter geschikter tijd hopen te sluiten. Ofschoon mijn vertrouwen niet volkomen is, kan ik echter mijn vaderland gevaar doen loopen van de voordeelen te verliezen; welke het bezit, om diegene na te jagen, van welker verkrijging ik niet zeker ben. — Ik had het stellige voornemen om mij in Parijs met der woon te vestigen, en mijn verblijf ten minste op negen jaren berekend. — Hoe had ik ook in België kunnen terugkeren? Ik was er, wel is waar, onregtvaardiglijk, maar niet te min onder schijnbaar wettige vormen, voor acht jaren gebannen, en het ingestelde bewind hield niet op, steeds hare gehechtheid aan de wettigheid van het gouvernement te betuigen: wel te verstaan *Nederlandsche wettigheid*. — Ik zag wel in, dat men mij juist niet zoude gestraft hebben voor het overtreden van mijn vonnis, en omdat ik in Brussel was gekomen, naar Batavia zoude gestuurd hebben, maar om in een land van de oppositie partij te zijn, waar men mij reeds voor deze misdaad had gebannen en waar men schoon zich er nimmer meer aan schuldig te maken, dit scheen mij de reiskosten zelfs niet waardig toe. — In dien tusschentijd maakte moeder zich gereed om mijne ballingschap te komen deelen. Ik vreesde, dat de reis naar Rijssel, welke hierbij noodzakelijk werd, achterdocht en ongerustheid zoude verwekken; en alvorens Parijs te verlaten, schreef ik aan alle mijne vrienden om zich hieromtrent gerust te stellen. — Ik had geen ander plan, dan mijne moeder naar Parijs te vergezellen; ik zoude mij niet langer te Rijssel hebben opgehouden dan juist noodig was, om de voorbereidselen tot de afreis te maken: en vooral zoude ik niet nader dan dit punt tot de grenzen van België zijn gekomen. Ook maakte ik dit voornemen alleen bekend, opdat mijne vrienden, welke mij iets mogten te zeggen hebben, zich aldaar zoude kunnen verwoogen, om eenige uren bij mij te zijn, welke mij daar tot verblijf, zonder achterdocht te verwekken, zouden vergund worden.

— Dit was zoo waar, dat ik, in plaats van mijne reis stil te houden, daaraan een soort van richtbaarheid gaf, om de bespotting, welke ik hierdoor tegen den afgezant van Holland te Parijs konde rigten. De Fransche politie weigerde eerst mijn reisblad, niet door den heer *Fagel* geteekend, te viseren; doch beloofde mij echter dit te zullen doen, zoo de generaal-baron bleef volharden, om zich tegen mijne reis te verzetten. Hij deed het, en ik maakte van deze gelegenheid gebruik, om door eenen brief in de *Tribune des départements* te betoogen, hoe ongerijmd het zou zijn, de afgezanten te staan, om Parijs tot een gevangenis van hunne landslieden te maken, welke zij niet in de bescherming der Fransche overheden zouden gelieven aan te bevelen. Deze openbaarmaking scheen den Nederlandschen gezant zeer te treffen; en ik verrok met een reisblad, goedgekeurd

door de prefecture der politie; een daad, waarvoor ik mij wel zoude gewacht hebben, zoo mijn voornemen was geweest om tot in België door te dringen en den oorlog of de omwenteling te doen losbarsten.

Gedurende mijn kort verblijf te Rijssel en te Valenciennes, hadden de 4 zob heugelijke dagen en de roemrijke overwinning van het Belgische volk plaats. — De vrienden welke zich toen bij mij bevonden, schenen, ten mijnen opzichte, van gevoelen te zijn veranderd. De omwenteling was volbragt, een provisioneel bestuur, eerst van drie, naderhand van zeven leden, werd gevormd en ik tot het hoofd daarvan verklaard. Mijne benoeming was geheel in den volkszin; want mijn naam was op een vaandel door de straten van Brussel gedragen en door de geheele bevolking toegeluicht. Kort daarua was de oorlog losgebarsten. Dus moest men met kracht de omwenteling en den oorlog ondersteunen en hun al de veerkraeht der meeningen toevoegen. Er werd dan besloten dat ik, daar het geval er toe lag, naar Brussel zoude gaan.

Dan men had mij zoo vaak gezegd, dat mijne tegenwoordigheid aan de zaak van België nadeel zoude doen, dat ik bleef aanzelen, zoo lang ik niet op eene stellige wijze naar België werd geroepen. Deze oproeping kwam niet. — De omstandigheden waren intusschen zoo dringend geworden, dat ik het mijnen pligt rekende de grenzen te overschrijden. Ik ontving onder weg het besluit, dat mijn vonnis vernietigde, en te gelijker tijd een ander provisioneel bestuur benoemde; waar mijne vrienden mij van uitgesloten hadden. Mijne bekommering begon op nieuw; ik zag dat het volk op nieuw in de schaduw geplaatst was, en ik zou gewis naar Frankrijk teruggekeerd zijn, zoo niet een gedeelte van dat zelfde volk mij te gemoet gesneid was en als het ware naar Brussel gedragen had. Ik moet een oogenblik bij dien dag stil staan, welke zich nimmer uit mijn geheugen zal uitwissen. O, mijne landgenooten! hij zal mij altijd stof tot troost opleveren, bij de herdenking der doorgestane smart en bij de wederwaardigheden, welke mij nog verhelden. — Ik plaatste mij nu op eenen grond, welke geheel nieuw voor mij was; men riep er mij heen, om een gezag met menschen te deelen, welken ik niet anders dan in hunnen dagelijkschen omgang kende. Mijn gang kon daarom in het begin niet anders dan vreesachtig en wankelend zijn. Toen ik zag, dat hij meer open en vaster had moeten wezen, was het te laat om op mijne voetstappen terug te komen; en aan de zaken een ander aanzien te geven, dan zij in het begin gekregen hadden, was met de grootste moeijelikheden vergezeld en had zonder geweld en verbazende schokken niet kunnen gebeuren. — Ik waagde echter eene poging, en van toen af ontstond tegen mij eene scherpe en hevige oppositie. — Ik zocht de mislagen te herstellen, welke mij toeschreven dat begaan waren, alsmede den verloren tijd weder in te halen; doch men oordeelde dat men zich zelf moest gelijk blijven, op den eenmaal ingeslagen weg moest voortgaan, hetwelk in dezelfde nietigheid noemde de ramp van Antwerpen scheen mij een geschikte gelegenheid aan te bieden, om de familie van Nassau voor altijd van alle regten op België vervallen te verklaren. Op mijn verzoek, leverde de heer *Tiellman*, chef van het comité van binnenlandse zaken, deze verklaring bij wijze van be-

SECRETARIJ VAN HET GEMEENTE BESTUUR.

Azoo bij resolutie van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, dd. 14den dezer maand, No. 171, is goedgekeurd, een Reglement op het verwerken der producten ter Waag, waarbij onder anderen is bepaald, dat het verwerken van al de ter 's Lands Waag ter weging gebragt wordende Producten, op het daarbij bepaald Tarief, als eene privilege ten behoeve het Gemeente Bestuur, aan den meestbiedende, bij inschrijving, zal verpacht worden.

Zoo wordt bij deze ter kennisse der gegadigden gebragt, dat door den President van het Gemeente Bestuur, geassisteerd door den fungerende Secretaris, op Maandag den 7den Maart aanstaande, des morgens ten Tien uren, in het Locaal van het Gemeente Bestuur, zal worden geprocedeerd tot het openen van zoodanige inschrijvings-biljetten als tot en met dat tijdstip zullen inkomen, en het verpachten voor den tijd van een jaar, onder nadere goedkeuring van den Gouverneur Generaal, van de voorbedeelde privilege; zullende de voorwaarden, waarop de verpachting zal plaats hebben, vanden 22sten dezer maand, tot en met den 6den Maart aanstaande, dagelijks, van 's morgens Tien tot Twaalf uren in den middag ter visie van het Publiek liggen op de Secretarij van het Gemeente Bestuur.

Paramaribo, 19 Februarij 1831.

De fungerende Secretaris bij het Gemeente Bestuur,

G. S. DE VEER.

De Ondergeteekende, namens Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, uitgenoodigd zijnde, om mede te werken, tot inzameling van de Offers, welke *Suriname's* Ingezeten en uit liefde en gehechtheid voor het dierbaar Vaderland mogten willen aanbrengen, heeft volgaarne dezen vereerende en hoogst aangenamen taak op zich genomen, en heeft dienvolgens maatregelen in het werk gesteld, opdat alle zoodanige bijdragen, ten kantore van den Secretaris bij het Gemeente Bestuur, tegen *recipis* zullen worden aangenomen, dagelijks van des morgens Negen tot des middags ten Twaalf uren, de Zon- en Feestdagen uitgezonderd; — zullende wekelijks door denzelfden Secretaris in de Nieuwspapieren worden bekend gemaakt het montant der bijdragen, en de namen der Vaderlandslievende Inzenders, ten zij men mogt verlangen zulks geheim te houden.

De Ondergeteekende hoopt en vertrouwt, dat het resultaat dezer pogingen, nu weder de ondubbelzinnigste bewijzen zullen opleveren van de liefde en gehechtheid van *Suriname's* Ingezeten en voor VORST en VADERLAND.

PARAMARIBO, 21 Februarij 1831.

De President van het Gemeente Bestuur der kolonie *Suriname*,

L. B. SLENGARDE.

sluit aan het comité-centraal in; en ik in handen der ondernemers overgeleverd. ondersteunde ze met al mijn vermogen. Het voorstel werd verworpen. Men antwoordde mij, dat wij deze en diergelijke bepalingen aan het congres moesten overlaten. — Het ging dien zelfden weg met alles wat eenigzins gewichtig en van eenig wezenlijk belang was. Het gouvernement had geene meening, geene kleur en geen karakter en stelsel meer; het gouvernement was zoo goed als dood. — Door mijnen vriend *Tielemans* ondersteund, was ik de eenigste, welke verlangde, dat het comité centraal zich eenen politieken vorm zouden geven; kortom, dat het eene partij koos. Ik verlangde het, omdat wij, in mijn oog de eigenlijke voorstanders der omwenteling waren en dat aan ons de taak was opgelegd, dezelve te doen zegevieren over alle hinderenissen en derzelver overwinning te vereenigen; omdat, door aan het toekomstig congres, waarvan ons de samenstelling en de inzichten onbekend waren, de zorg over te laten, om als 't ware blindelings het lot van het vaderland te bepalen, in elk geval eene onvoorzigtigheid scheen en hoogstwaarschijnlijk een onherstelbare mislag; wij waren steeds in omwenteling, en het congres had slechts het gewrocht der omwenteling te bekrachtigen en derzelver beginselen en stelsel vast te stellen. — Maar ik vermogt niets, en onzeker en dreigend naderde het oogenblik der verkiezingen. — Ik poogde hetzelfde slechts 14 dagen te verschuiven, dan het mislukte. Ik zeide, de openbare meening zal zich vormen, zich vestigen; de keuzen zullen later, zuiverder, en meer bepaald zijn. Men gaf mij ten antwoord: het volk is het provisionele en ons moede, en wij zijn het provisionele en de zaken moede. Het congres zal ons van dat alles ontslaan. Het zal aan de omwenteling op de eene of andere wijze een einde maken. En als zij maar, op welke wijze dan ook, een einde neemt, zijn wij van onze taak ontheven. Dit was geenszins mijne meening; en zoo het die was geweest, zou ik mij wel gewacht hebben om mij met de zaken te bemoeijen.

(Het vervolg en slot hierna.)

MENGELINGEN.

ENGELSCH ZUCHT OM TE WEDDEN.

Door geheel Londen worden, in den tijd, als de Koninklijke Loterij getrokken wordt, een groot aantal Wed-Kantoren geopend. De ondernemers laten telen drukken, die zij aron verspreiden, en ook dagelijks in de Couranten plaatsen. Des avonds versiert eene transparante verlichting het Kantoor, een groote kom vol punch, die men zorgt dat nooit ledig wordt, en om welke de weddenden zitten, is het wezenlijkste vereischte van zulk een plaats. De punch lokt de liefhebbers, gedurende de veertig dagen der trekking. — Zinke Kantoren staan den ganschen nacht open, en zijn nooit ledig. Is het dus wel te verwonderen, dat een Engelschman, die eerst met het aanbreeken van den dag, geheel door punch bedwelmend, naar huis gaat, zich tot weddenschappen laat verleiden, die even zoo dwaas als verderfelijk zijn.

Ter voorkoming dezer misbruiken, heeft de regering wel bevolen, dat zulke verderfelijke Kantoren, des nachts ten elf ure zouden gesloten worden, maar daar zij vergeten heeft het uur te bepalen, wanneer die weder mogen geopend worden zoo keeren allen die lust hebben om te wedden, terstond na middernacht weder, en het doel dezer verordening wordt dus verijdeld. Pedridders openen ook wel zulke Kantoren, waar zij de menschen van hun geld berooven. Het geld der weddenden, wordt

Verliest hij nu groote sommen, dan sluit hij zijn Kantoor en verdwijnt. Om zulke ondernemingen mogelijk te maken, en zich tevens van de dwaasheid des volks, ten voordeele van den Staat te bedienen, heeft de regering voor eenige jaren bevolen dat ieder die zulk een Kantoor wil oprigten, voor het verlot hiertoe vijftig ponden Sterlings zal betalen, maar niettegenstaande dit, waren er in 1719, meer dan vijfhonderd zoodanige Kantoren.

Hoe ingeworteld de zucht om te wedden, in Engeland is, kan nog uit de volgende trekken blijken: de beroemde Fox, wedde eens om duizend ponden Sterlings, of de eerste Fiakre (huur-koets) die alle genomen werd zijn, welke voorbij het huis zou rijden, waar hij met zijne partij was, een effen of oneffen getal zou hebben.

Toen in het jaar 1776, de Oorlog tuschen Frankrijk en Engeland dreigde los te breken, gingen twee rijke Engelschen, de volgende weddenschap aan, hij van de twee, die niet twijfelde, of de Oorlog zou plaats hebben, maar evenwel niet gelootde, dat dit zoo spoedig zou voorvallen, gaf zijne partij honderd guinjes, onder voorwaarde, dat deze hem iederen dag eene guinée terug zou geven, tot de Oorlog naar oud gebruik, op de straten openlijk bekend gemaakt was. Maar men weet, dat deze krijg, om redenen van Staat, begonnen en geëindigd werd, zonder openlijke bekendmaking. De verliezer zag zich dus genoodzaakt, zijne partij duizend guinjes te bieden, maar deze weigerde die, en hij moest hem dus jaarlijks driehonderd vijf en zestig guinjes betalen, om aan zijne weddenschap te voldoen.

EDICTALE CITATIE.

Uit kracht van de autorisatie op den 16den Februarij 1830, door den *Hof van Civile en Criminele Justitie der kolonie Suriname*, verleend op voordragt van den Edel Groot Achtbare Heer Procureur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, van den 15 Februarij 1830, No. 9/86, impetrant van Edictale Citatie, en voorts uit kracht van acte tweede default, met admittie tot eene derde daging, door denzelfden Hof verleend, bij appointement van den 4den Februarij 1831.

Zoo worden door mij ondergeteekende, Exploiteur bij den *Hof van Civile en Criminele Justitie der kolonie Suriname*, voor de derde maal bij openbare Edictale valvas curiae, gedagvaard, gelijk ik dagvaard bij dezen, elk en een iegelijk, die zal vermeenen eenig regt of aanspraak te hebben op het provenu van het alhier geregterlijk verkochte Braziliaansche driemast Schip *LEBRE*, en deszelfs lading; zijnde voorschreven Schip gevoerd geweest door Kapitein *JUAN MACAYO*, in het laatst van de maand December 1828, uit *Rio de Janeiro* gezeld, gedestineerd naar *Ambris* en *Cabinda*, en op den 5 Februarij 1829, op de kust van *Afrika* op 11 zuider breedte, door een gewapende Schoener-Brik genomen.

Alsmede elk en een iegelijk, die zal vermeenen eenig regt of aanspraak te hebben, op de, zich op het voorschreven driemast Schip bevonden hebbende Braziliaansche Negers, (waarvan echter sedert een overleden), naar allen schijn tot den slavenstand behoorende en welke hebben opgegeven, gehaald te zijn: *FRANCISCA MADERA*; *JOACHIM XERXES*; *St. ANTONIE*; *VICENTE PEREYRA*; *ANTONIE JACQUIN*; *JOACHIM MENIS*; *JOSEPH MARIE*; *ANTHONY GOLLA*; *LOUIS MOLLAGE*; *VERTUOSA D'ARTIS*; *VILLA DEL CONSESSION*; *JOSEPH ANTON* en *JOACHIM QUILMAR*; ten einde bij de wet bepaalden termijn van zes maanden te compareren, of ge-

magtigden te zenden ten geprivilegeerde rolle van dezen Hof, welke gehouden zal worden in de maand Augustus 1831, en zich aldaar als belanghebbende, of zoodanig anders bekend te maken, als zij zullen vermeenen te behooren; op poene dat bij non comparitie, tegen de defaultanten zal worden verleend acte derde default met de profijten van dien, als naar regten.

En opdat niemand hiervan enige ignorantie zoude kunnen of mogen pretenderen, heb ik deze gepubliceerd en geaffigeerd aan *Paramaribo*, den 18den Februarij 1831.

De Exploiteur,
N. L. BRAAM.

ADVERTISSEMENTEN.

TRANSPORTEN.

Den 17 Februarij 1831. N. L. BRAAM, Exploiteur bij het *Hof van Civile en Criminele Justitie* dezer Kolonie, aan B. M. SANCHES, van het Huis en Erf, aan de *Gravenstraat*, La. B. No. 56.

Idem. Dezelve Exploiteur, aan N. G. VLIET, van het Huis en Erf, verdeeld in twee Kamers, aan de *Gravenstraat*, La. C. No. 30.

Idem. Dezelve Exploiteur, aan B. S. VAN KNOBBELSDORFF, van het Huis en Erf, aan de *Hoogestraat*, La. D. No. 796b.

Idem. Dezelve Exploiteur, aan M. A. SALOMONS, van het Huis en Erf, aan den hoek van de *Heeren- en Klipsteenanstraten*, La. D. No. 51.

Idem. Dezelve Exploiteur, aan J. C. STUGER, van het Huis en Erf, aan de *Heilige Weg*, La. C. No. 5.

Paramaribo, 22 Februarij 1831.

De fungerende Secretaris,
G. S. DE VEER.

Beheerders van den Boedel wijlen D. MULLER JR., zullen op *MORGEN* den 24sten dezer, des morgens ten negen uren, door en ten huize van den Vendumeester J. E. LIJONS, publiek doen verkoopen, de Nalatenschap van gemelde Boedel, bestaande in Meubelaire Goederen; — benevens de Slaven, met namen: *JAN*, *WILLEM*, *DORIS*, *COLIBRIE*, *MARIA* en hare dochter *JETA*, *ANNA* en haar zoon *JOHANNES*, *KLARIJNTJE*, *CATRIJNTJE*, *DELPHINA*, *FLORA* en *MARIANNA*, enz. enz.

Paramaribo, 23 Februarij 1831.

NB. De Slaven en Goederen zijn van heden af, ten huize van den Vendumeester voorn., te bezigtigen.

Het bij vorige Couranten geadverteerde *HUIS* en *ERF*, aankomende den boedel wijlen de WelEd. Heer *GERARD DE VEER*, zal al nu plaats vinden op Dingsdag den 1sten Maart, des nademiddags ten Vier uren, ten huize van de ondergeteekende, ten wiens kantore de bewijzen van eigendom en koop-conditie ter visie zijn liggende.

Paramaribo 18 Februarij 1831.

M. A. KEIJSER,
Vendumeester.

ISAAC SALOMON DE VRIES, is voornemens binnen vier weken de Kolonie te verlaten. Verzoekt derhalve al degenen, die aan hem verschuldigd zijn, hun verschuldigde te komen voldoen, met waarschuwing nogtans, de in gebreken geblevenen, in regten zullen worden geconstrengd.

Paramaribo, 23 Februarij 1831.

Ter Drakkertij van Gezusters *SERRES*.